

CONFERENTIE VAN DE EUROPESE REGIONALE WETGEVENDE PARLEMENTEN (CALRE)

Verklaring van L'Aquila

L'Aquila, 25–26 november 2011

Palazzo dell'Emiciclo - Via M. Iacobucci, 4 67100 L'Aquila

Tel. 0862.644754 – Fax 0862.644224

Website: www.calrenet.eu E-mail: calre@crabruzzo.it

De Voorzitters van de hieronder genoemde Europese Regionale Wetgevende Parlementen:

- Consiglio regionale dell'Abruzzo
- Consiglio regionale del Veneto
- Consiglio regionale del Trentino Alto Adige
- Consiglio regionale dell'Umbria
- Consiglio regionale della Puglia
- Consiglio regionale del Lazio
- Consiglio regionale della Lombardia
- Consiglio regionale della Liguria
- Consiglio regionale della Basilicata
- Consiglio regionale della Toscana
- Consiglio regionale della Sardegna
- Consiglio regionale della Liguria
- Consiglio regionale delle Marche
- Consiglio regionale del Friuli Venezia Giulia
- Asamblea de Extremadura
- Asamblea Regional de Murcia
- Cortes de Aragón
- Eusko Legebiltzarra - Parlamento Vasco
- Parlament de Catalunya
- Parlament de les Illes Balears
- Parlamento de Andalucía
- Parlamento de Canarias
- Parlamento de Galicia
- National Assembly for Wales
- Parlament der Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens
- Parlement de la Communauté Française de Belgique
- Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
- Parlement Wallon
- Vlaams Parlement
- Freistaat Bayern
- Rheinland-Pfalz
- Baden-Württemberg
- Kärntner Landtag
- Vorarlberger Landtag
- Niederösterreichischen Landtag

waren aanwezig op de 15de Plenaire Vergadering van de CALRE, gehouden in L'Aquila op 25 en 26 november, en hebben de volgende verklaring goedgekeurd en aangenomen:

VERKLARING VAN L'AQUILA

1. INLEIDING

Met het Verdrag van Lissabon werd een verdere stap gezet op de weg naar institutioneel regionalisme. Dit Verdrag bevat zelfs enkele normatieve bepalingen die het idee van bestuur op verschillende niveaus, d.w.z. Europese actie gericht op het betrekken van regionale en lokale overheden bij de bepaling van de activiteiten van de EU, in de initiële fase van het wetgevend proces van de EU, nieuw leven zouden kunnen inblazen.

Ten eerste voorziet art. 4, lid 2 van het Verdrag de verplichting van de Europese Unie om de nationale identiteit van de Lidstaten die besloten ligt in hun politieke en constitutionele basisstructuren, "waaronder die voor regionaal en lokaal zelfbestuur", te eerbiedigen.

Ten tweede geeft art. 5, lid 3 een nieuwe definitie van het subsidiariteitsbeginsel, krachtens hetwelk de Europese Unie op de gebieden die niet onder haar exclusieve bevoegdheid vallen slechts zal optreden indien en voor zover de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende kunnen worden verwezenlijkt, niet enkel door de Lidstaten, maar ook op "regionaal of lokaal niveau".

Tot slot vereist het vroege waarschuwingsmechanisme, bedoeld om de eerbied voor het subsidiariteitsbeginsel te controleren, dat de Commissie brede raadplegingen houdt alvorens een wetgevingshandeling voor te stellen, rekening houdend met "de regionale en lokale dimensie van het beoogde optreden" (art. 2, protocol nr. 2). Bovendien wordt de deelname van de regionale parlementen aan het wetgevende proces van de Europese Unie expliciet erkend wanneer gesteld wordt dat "ieder nationaal parlement of iedere kamer van een nationaal parlement [...], in voorkomend geval, de regionale parlementen met wetgevingsbevoegdheid" zal raadplegen (Artikel 6 van Protocol Nr. 2). In deze context dient de uitdrukking "in voorkomend geval" geïnterpreteerd te worden als de gevallen die van invloed zijn op de regionale bevoegdheden of belangen.

Op deze manier zou het idee voor een nieuwe Gemeenschapsmethode voor de toekomst, voorgesteld door de Europese Commissie in *Europese Governance – Een witboek (COM(2001) 428 def.)*, waarbij regionale overheden bij het politieke proces van de Europese Unie betrokken worden, versterkt kunnen worden. Volgens deze nieuwe "methode" was de Europese Commissie gemachtigd om beleidsvoorstellen te doen en het beleid ten uitvoer brengen, de Raad en het Europees Parlement om beslissingen te nemen en de nationale en regionale overheden om deel te nemen aan het politieke proces van de Europese Unie.

Deze normatieve bepalingen geven de indruk dat met het Verdrag van Lissabon geprobeerd werd om een nieuw model te propageren van een verantwoordingsplicht en bestuur die gedeeld worden door alle bestuursystemen van de Europese Unie, zowel de centrale als de regionale en de lokale, in overeenstemming met de basisprincipes openheid, participatie, verantwoordingsplicht, doeltreffendheid en samenhang.

Door regionale en lokale overheden erbij te betrekken, zou het bestuursstelsel met verschillende niveaus gebaseerd zijn op het subsidiariteitsbeginsel (een pijler van het mechanisme van de verdeling van de bevoegdheden op gebieden die niet onder de exclusieve bevoegdheid van de EC vallen), waardoor beslissingen genomen kunnen worden op basis van de graad van nabijheid van territoriale gemeenschappen en hun burgers.

2. Versteving van de relaties tussen regionale wetgevende parlementen

In het belang van de mensen die zij vertegenwoordigen, bevestigen de Voorzitters van de regionale wetgevende parlementen hun bereidheid om de samenwerking op te voeren, met het oog op: de uitbreiding van de wederzijdse kennis, het in de hand werken van de uitwisseling van ervaringen,

het opstarten van samenwerkingsprojecten en het ontwikkelen van strategieën gericht op regionale gemeenschappen met de bedoeling de opbouw van een Europese cultuur te bevorderen.

Een grotere wederzijdse kennis zou nuttig kunnen zijn om erachter te komen welke punten van overeenkomst en verschillen er bestaan tussen de verschillende realiteiten en om de regionale wetgevende parlementen van de Europese Unie toe te laten de regionale belangen doeltreffender te vertegenwoordigen in de Europese instellingen. Bovendien zou zulke kennis een basis vormen voor een betere coördinatie van de activiteiten van de Conferentie en een springplank voor de tenuitvoerlegging van samenwerkingsakkoorden tussen twee of meerdere regio's met vergelijkbare problemen in een hele reeks materies.

Hoewel de eerbied voor de autonomie van elk Parlement als vanzelfsprekend beschouwd wordt, is het wenselijk dat de CALRE zich openstelt voor een sterkere betrokkenheid van de interne structuren van de leden (zoals de Commissies voor Europese Zaken) bij haar activiteiten en een databank van Europese wetgeving creëert met het oog op de uitwisseling van informatie over de initiële en eindfase van de Europese wetgeving.

Om de samenwerking tussen de regionale wetgevende parlementen te versterken, onderstrepen de Voorzitters het belang van de activiteiten van de werkgroepen van de CALRE omtrent subsidiariteit, e-democratie, regionale democratie, financieel federalisme en het evenwicht tussen landelijke en stedelijke gebieden. Hun werk is een betekenisvolle bron van reflectie, werkt de kennis van de regionale wetgevende parlementen omtrent gedeelde centrale problemen in de hand en vormt een cruciaal moment van synthese en uitwisseling dat noodzakelijk is opdat de Voorzitters van de Europese regionale parlementen op een gecoördineerde manier zouden kunnen handelen in Europa.

De CALRE wenst dat alle initiatieven die de uitwisseling bevorderen van informatie en gegevens in verschillende materies (zoals sociaal-economische gegevens of gegevens die verband houden met de deelname van vrouwen aan politieke activiteiten en daarom met de kwaliteit van de regionale democratie) aangemoedigd en uitgevoerd worden. Om de relaties tussen de parlementen en de onderlinge contacten te bevorderen, zal de CALRE verdere gegevens en informatie uitwisselen over de samenstelling, de begroting en de interne structuur van zijn leden. Deze gegevens zullen toegankelijk zijn voor alle parlementen en voor het publiek en zullen gepubliceerd worden op de website van de CALRE.

3. Versteving van de relaties tussen Europese interregionale samenwerkingsverbanden

De Europese interregionale samenwerkingsverbanden vormen een heterogene groep door de verschillende belangen die de regio's ondersteunen en vertegenwoordigen.

Daarom wijzen de Voorzitters van de CALRE op de noodzaak om nauwer samen te werken met andere Europese regionale samenwerkingsverbanden in materies die meerdere overheden aanbelangen, voor zover dit hun parlementen toelaat op een doeltreffendere en geloofwaardigere manier deel te nemen aan de besluitvormingsprocessen.

De CALRE drukt ook haar wens uit dat het initiatief dat door het Comité van de Regio's gepromoot wordt en erop gericht is om de Voorzitters van Europese Samenwerkingsverbanden de mogelijkheid te bieden bijeen te komen en te debatteren met de Voorzitter van de Europese Commissie over regionale aangelegenheden, voortgezet en versterkt wordt.

4. Activiteiten die de instelling verstevigen en een transnationale dialoog

Er is geen democratie zonder de ondersteuning van een sterk wetgevend parlement. Een sterke democratische regio is daarom een regio met een organisatiestructuur die bestaat uit een verkozen parlement dat dicht bij de eisen en noden staat van de groep mensen die het vertegenwoordigt en erin slaagt een plaats te zijn waar de problemen die de burgers het meest bezig houden, besproken worden.

De diversiteit van de ervaringen die de CALRE verzamelt – van de Oostenrijkse en Duitse Landtag tot de recentste regionale samenwerkingsverbanden, zoals de Belgische – toont hoe het institutioneel model van regio's met wetgevende bevoegdheden in staat geweest is op een doeltreffende en afdoende manier te voldoen aan lokale noden. Bovendien is het ook in staat geweest aan de noden van een voortdurend veranderende structuur als de Europese Unie tegemoet te komen en positieve effecten te bewerkstelligen op het vlak van territoriaal bestuur.

De CALRE verbindt zich ertoe het institutioneel model van regionale wetgevende parlementen, dat zorgt voor een beter functioneren van de democratie en de territoriale wortels van het bestuur van de Europese Unie op verschillende niveaus verstevigt, verder uit te bouwen.

De overeenkomst die in september 2010 ondertekend werd door de CALRE en het Congres van regionale en lokale overheden van de Raad van Europa noemde de “bevordering van het institutioneel model van regio's met wetgevende bevoegdheden in institutionele projecten” een prioriteit. Met dit doel verbinden de Voorzitters van de Conferentie van Europese regionale wetgevende parlementen zich tot het aangaan van een dialoog met de regio's van de landen van de Europese Unie die dit model niet hebben en van landen die geen deel uitmaken van de Europese Unie en die een ander institutioneel systeem hebben, om hen bij te staan bij de uitbouw van een doeltreffendere regionale democratie.

Vanuit een ander perspectief merken de Voorzitters van de CALRE op dat zo'n dialoog enkel positieve gevolgen heeft voor alle betrokken regio's.

Kennis van verschillende realiteiten verrijkt de ervaring van alle betrokken actoren, verschaft ideeën voor de uitwerking van innovatieve strategieën en kan sociaaleconomische mechanismen op gang brengen die op hun beurt strategische partnerships kunnen bevorderen op verschillende gebieden.

Bovendien kan een interregionale en transnationale dialoog in het kader van Europa, dat zijn grenzen steeds meer ziet verschuiven, helpen om verschillende realiteiten dichter bij elkaar te brengen en te integreren.

5. Het subsidiariteitsnetwerk en het vroege waarschuwingssysteem

Hoe meer zijn burgers een sterke Europese gedachte koesteren, hoe hechter Europa politiek zal samenhangen. Dat is de reden waarom beslissingen zo dicht mogelijk bij de burgers genomen moeten worden.

Art. 4 van het Verdrag van Lissabon, dat van kracht werd op 1 december 2009, schrijft voor dat “De Unie [...] de gelijkheid van de lidstaten [eerbiedigt] [...], waaronder die voor regionaal en lokaal zelfbestuur”. Het Protocol betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid stelt: “Alvorens een wetgevingshandeling voor te stellen, houdt de Commissie brede raadplegingen. Daarbij wordt, in voorkomend geval, rekening gehouden met de regionale en de lokale dimensie van het beoogde optreden” (art. 2). Bovendien wordt bepaald dat “ieder nationaal parlement of iedere kamer van een nationaal parlement [...], in voorkomend geval, de regionale parlementen met wetgevingsbevoegdheid [raadpleegt]” (art. 6).

14 jaar na haar oprichting zijn de voornaamste uitdagingen van de CALRE nog steeds de actieve deelname van regionale wetgevende parlementen aan de besluitvormingsprocessen van de EU en de erkenning door de Europese Unie van het regionale wetgevende niveau als een hoofdonderdeel van het Europese beleid. 14 jaar na haar oprichting blijft de CALRE werken om het subsidiariteitsbeginsel op een gepaste manier te versterken in de context van debatten over de toekomst van de EU.

Hiertoe zijn voorzorgen absoluut noodzakelijk. Daarom, om de bijdrage die het regionale systeem kan maken tot het nationale en het Europese niveau in stand te houden, onderstrepen de

Voorzitters van de CALRE de noodzaak dat de regionale wetgevende parlementen van de Europese Unie deelnemen aan het vroege waarschuwingssysteem, samen met de nationale parlementen. Zij doen een beroep op de nationale parlementen om de regionale parlementen hier sterker bij te betrekken door hun deelname te steunen en zowel hun beslissingen als hun suggesties aan het Europese niveau over te maken. Tot slot benadrukken ze de noodzaak om de deelname van de parlementen van de CALRE aan het subsidiariteitsnetwerk opgericht door het Comité van de Regio's te versterken en het gebruik van het schema van het Comité voor de evaluatie van het subsidiariteitsbeginsel te stimuleren, met het doel de voortdurende uitwisseling van informatie, kennis en contacten te bevorderen. De Voorzitters juichen de doelstelling van het Comité van de Regio's toe om binnen het Monitoringnetwerk Subsidiariteit een platform op te richten voor de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden om de uitwisseling van informatie te stimuleren, in het bijzonder binnen het vroege waarschuwingssysteem.

Rekening houdend met het voorgaande, zou het wenselijk zijn om na te denken over een meer systematische betrokkenheid van de regionale parlementen bij het vroege waarschuwingssysteem, vooral wanneer de voorstellen die naar de nationale parlementen gestuurd worden, betrekking hebben op aangelegenheden die volgens de grondwet tot de regionale bevoegdheden behoren. Met deze bedoeling verzoeken we de Europese Commissie om mee gebruik te maken van de kans om de nationale parlementen de regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden systematisch te laten betrekken in de praktische toepassing van de vroege waarschuwingsprocedure, waardoor deze een instrument wordt voor de concrete toepassing van het subsidiariteitsbeginsel.

Deze bijdrage van de regionale parlementen aan de inhoud van de Europese wetgeving zou moeten plaatsvinden in een zeer vroeg stadium van de regelgevingsprocedure van de Europese Unie. Het bestuderen, vóór de vroege waarschuwingsprocedure, van documenten opgesteld door de Europese Commissie (zoals groenboeken, witboeken, mededelingen of werkprogramma's) zou bijzonder nuttig zijn met het oog op het bepalen van de thema's die van belang zijn voor de regionale parlementen in het kader van de toekomstige strategie van de Europese Commissie.

De Voorzitters van de CALRE herinneren eraan dat de zogenaamde "Barroso-procedure" nationale parlementen uitnodigt om een politieke dialoog aan te gaan met de Europese Commissie tijdens de ontwikkeling van het Europese beleid en dat de Europese Commissie zelf bevestigd heeft dat "het controlemechanisme van de subsidiariteit en de politieke dialoog twee zijden van dezelfde munt zijn, aangezien het subsidiariteitsbeginsel deel uitmaakt van de bredere politieke verhouding tussen de Commissie en de nationale parlementen". Binnen dit proces kunnen de regionale parlementen, in de aangelegenheden die onder hun bevoegdheid vallen, de nationale parlementen en vandaar ook de Europese instellingen van nuttige opmerkingen voorzien, niet enkel door het subsidiariteitsbeginsel onder de loep te nemen, maar ook door de inhoud van de Europese wetgeving ter discussie te stellen.

Het is onze wens om de discussie te verbreden naar de regionale wetgevende parlementen toe, om ons in staat te stellen om niet alleen elke mogelijke inbreuk op het subsidiariteitsbeginsel ter sprake te brengen, maar ook het evenredigheidsbeginsel met betrekking tot de maatregelen die voorgesteld worden in ontwerpen van Europese verordeningen. Dit zou een debat mogelijk maken over de gepastheid van specifieke maatregelen en het zou ook de nodige marge creëren voor suggesties of aanpassingen aan maatregelen. De CALRE merkt en juicht toe dat de Europese Commissie zich steeds meer bewust is van het feit dat regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden een rol te spelen hebben in het Europese besluitvormingsproces.

6. De CALRE en het nieuwe cohesiebeleid van de EU

De Voorzitters van de CALRE beschouwen het Europese cohesiebeleid als een noodzakelijk instrument voor een intelligente, houdbare en inclusieve groei, dat nuttig is om de doelstellingen van de Europa 2020-Strategie te bereiken.

In het licht van de beslissing van de Europese Commissie inzake het Meerjarig Financieel Kader, geloven de Voorzitters van de CALRE dat het toekomstige cohesiebeleid alle regio's van de Europese Unie actief dient aan te spreken. Hoewel ze consequent moet blijven met haar missie door haar financiële steun in de armste landen en regio's te concentreren, moet steun voor regio's die voor het eerst buiten de convergentiedoelstelling vallen ook gegarandeerd worden.

De Voorzitters van de CALRE wensen dat het nieuwe cohesiebeleid coherent blijft met andere beleidslijnen en dat de mechanismen voor de uitvoering gemakkelijker gemaakt worden. Algemeen verdedigt ze de concentratie van de fondsen op duidelijke prioriteiten. Niettegenstaande moet het mogelijk zijn de prioriteiten aan te passen aan concrete regionale noden. Strengere, bindende regels op het Europese niveau worden in deze context dus afgekeurd.

Tot slot onderstreept de CALRE de noodzaak, in het kader van de huidige hervorming van het cohesiebeleid en met het oog op de start van de onderhandelingen over het programma van de structurele fondsen na 2013, om de dialoog met de regionale parlementen in stand te houden, zowel tijdens de voorbereidende fase van de regelgeving als tijdens de uitvoeringsfase van het cohesiebeleid. Uiteindelijk is het enkel op het regionale niveau mogelijk om specifieke territoriale omstandigheden en noden op een correcte en afdoende manier te evalueren.

7. Conclusies

De grote onzekerheid die dit specifieke moment in de wereld- en de Europese geschiedenis kenmerkt, vereist gepaste, onmiddellijke en doeltreffende antwoorden van de regionale, nationale en supranationale politieke en institutionele structuren om de vooruitzichten op economisch herstel te versterken en het vertrouwen van de burgers in de instellingen terug te winnen. Laten we over de economische laagconjunctuur of de immigratie nadenken: beide zijn extreem dringende aangelegenheden.

De Europese lidstaten hebben nood aan gezonde openbare financiën. Daarom wensen de Voorzitters van de CALRE dat er een nieuwe cultuur van stabiliteit gecreëerd wordt, die rekening houdt met de regionale parlementen. Europese regio's met wetgevende bevoegdheden moeten betrokken worden bij een grotere efficiëntie en rationalisering van de openbare uitgaven om een buitensporig begrotingstekort te vermijden en het vertrouwen in en de vooruitgang van de Eurozone te herstellen.

Bovendien vormt de huidige politieke en democratische context wat betreft de Europese grenzen een historische uitdaging. De Europese Unie moet in staat zijn hieraan tegemoet te komen met nieuwe en doeltreffende oplossingen en beleidshandelingen, gebaseerd op solidariteit. De Voorzitters van de CALRE vragen de consolidatie van het Europees nabuurschapsbeleid en dat alle actoren van alle bestuursniveaus, met inbegrip van het maatschappelijk middenveld en de lokale en regionale overheden, erbij betrokken worden.

Geconcipieerd als een inclusief project, heeft Europa bewezen dat het in staat is om gedurende 50 jaar veiligheid, vrede en rijkdom te garanderen. Nu moet het in staat zijn om de tegenstelling tussen wat het kan doen en wat zijn burgers verwachten dat het doet, op te lossen. Europa kan hierin slagen, door samen te werken met de politieke en institutionele realiteiten die het dichtst bij zijn bevolking staan.

Vandaag zijn de regionale wetgevende parlementen de meest dynamische kweekplaats om Europa gevoeliger te maken voor de noden van zijn burgers. Doordat ze verkozen parlementen zijn, beschikken ze over onmiddellijke legitimiteit; dankzij hun functies kunnen ze de noden van hun burgers doeltreffender communiceren aan diegenen die de gemeenschap leiden. Door hun diepe wortels in het maatschappelijk middenveld zijn regionale parlementen een vertrouwde, tastbare realiteit voor hun burgers. In het kader van het bestuur op verschillende niveaus van de EU vormen zij een cruciale schakel tussen de institutionele en politieke leiders en het dagelijks leven van de burgers.

Op dit moment heeft deze specifieke realiteit betrekking op de helft van de Europese bevolking. De overdracht van wetgevende bevoegdheden aan de regionale niveaus door een aantal EU-lidstaten is echter een indicatie dat deze realiteit in de nabije toekomst alleen maar groter kan worden.

Samen met de nationale parlementen en het Europees Parlement zijn de regionale parlementen een absoluut noodzakelijk instrument in het in ontwikkeling zijnde proces van de "opbouw van Europa", die dient te verlopen volgens het beginsel van interparlementaire samenwerking.

Volgens de Europese burgers zijn de Europese instellingen ontoegankelijk door de complexiteit van hun organisatiesysteem. Daarom zou het versterken van de rol van de regionale wetgevende parlementen Europa helpen om de democratische kloof te overbruggen en zijn politiek transparanter en doeltreffender te maken.

Een sterker Europa heeft nood aan sterkere regio's en sterkere regionale parlementen.

Regionale wetgevende parlementen hebben Europa nodig, net zoals Europa hen nodig heeft. Enerzijds helpen de regionale parlementen de Europese Unie toe om dichterbij haar burgers te staan, haar beleid te verspreiden en het aan te passen aan de specifieke regionale omstandigheden; anderzijds hebben de regio's Europa nodig om de grote uitdagingen van de toekomst aan te gaan, zoals de klimaatverandering, de energievoorziening, de demografische evolutie en de globalisering.

In de geest van de activiteiten van de CALRE van 1997 tot op heden bevestigen de Voorzitters van de CALRE hun bereidheid om met elkaar en met de hogere bestuursniveaus samen te werken met het doel een sterker Europa op te bouwen, met een stevigere basis, dat dichterbij zijn burgers en hun noden staat. Zij vragen om een meer ingrijpende rol in de ontwikkeling van Europese beleidslijnen en strategieën in de aangelegenheden die onder hun bevoegdheid vallen.

BIJLAGE BIJ DE VERKLARING VAN L'AQUILA

De CALRE en de vertegenwoordiging van de geslachten in de regionale parlementen

Gelijkheid tussen mannen en vrouwen is een fundamenteel recht, een gezamenlijke waarde van de Europese Unie en een noodzakelijke voorwaarde voor het bereiken van Europese doelstellingen op het vlak van ontwikkeling, tewerkstelling en sociale cohesie.

De Strategie voor gelijkheid tussen vrouwen en mannen is het werkprogramma van de Europese Commissie op het gebied van gendergelijkheid voor de periode 2010-2015. De Commissie verbindt zich tot het bevorderen van gendergelijkheid in heel zijn beleid voor de volgende thematische prioriteiten: gelijke economische onafhankelijkheid voor vrouwen en mannen, gelijk loon voor gelijk werk, gelijkheid in het besluitvormingsproces; waardigheid, integriteit en een einde aan het geweld tegen vrouwen; de bevordering van gendergelijkheid buiten de grenzen van de EU, horizontale aangelegenheden (genderrollen, instrumenten in de regelgeving en het bestuur).

De bevordering van de gelijke deelname van vrouwen en mannen in de besluitvorming en het economisch beleid is één van de vijf prioriteiten van het Vrouwenhandvest dat de Europese Commissie op 5 maart 2010 goedkeurde.

In de Resolutie van het Europees Parlement van 8 maart 2011 benadrukt het Europees Parlement ook dat de lidstaten via hun wetgeving verplichte doelstellingen dienen vast te leggen om de gelijke vertegenwoordiging van vrouwen in verantwoordelijke functies te garanderen en spreekt het zich positief uit over het gebruik van quota's om de vertegenwoordiging van vrouwen te bevorderen.

De voorzitters van de CALRE zijn van mening dat de regionale parlementen een belangrijke rol moeten spelen in het wegwerken van obstakels die volledige gendergelijkheid in het sociaal, economisch en cultureel leven in de weg staan en vandaar ook in de bevordering van een gelijke toegang tot verkozen mandaten.

In deze context beschouwen ze het opstarten van een gestructureerde gezamenlijke dialoog essentieel om de studie en de gecoördineerde actie met betrekking tot de regionale wetgevingen aan te vatten, eerst en vooral in verkiezingsaangelegenheden, om een evenwichtige vertegenwoordiging te vrijwaren, te bevorderen en te garanderen en om echte gelijkheid te bereiken.

De Voorzitters van de CALRE verbinden zich ertoe de discussie over de vertegenwoordiging van beide geslachten aan te gaan via de creatie van een forum en een platform voor voorstellen die gemeenschappelijk erfgoed kunnen worden en waardevolle instrumenten om aan deze nood in de vertegenwoordiging te voldoen, gebruik makend van de verbintenis tot hervormingen van alle Europese regionale parlementen met wetgevende bevoegdheden.